

Feedbackstatement consultatie Beleidsregel geschiktheid beleidsbepalers accountantsorganisaties

In het kort – De AFM heeft van 14 juli tot en met 15 september 2025 een concept geconsulteerd van de vervangende beleidsregel die het toetsingskader beschrijft dat de AFM gebruikt bij de toetsingen van beleidsbepalers die volgens de Wet toezicht accountantsorganisaties geschikt moeten zijn. De AFM heeft daarop zeven consultatiereacties ontvangen. In dit feedback statement legt de AFM uit op welke wijze de reacties op de consultatie zijn verwerkt in de definitieve beleidsregel. De definitieve beleidsregel is gelijktijdig met dit feedback statement gepubliceerd op de website van de AFM, en wordt op een later moment tevens gepubliceerd in de Staatscourant. De beleidsregel treedt in werking gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Wijzigingswet Accountancysector, beoogd op 1 januari 2027. Gelet hierop, heeft de definitieve beleidsregel de naam gekregen “Beleidsregel geschiktheid Wta 2027”.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Overkoepelende onderwerpen	4
2. Definities en begrippen	6
3. Geschiktheid, variabelen van toetsing en het collectief	7
4. Momenten van toetsing	10
5. Informatie en antecedenten	12

Inleiding

Op 14 juli 2025 heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) marktpartijen uitgenodigd om te reageren op het concept van de “Beleidsregel geschiktheid Wta 2026”, die de bestaande “Beleidsregel geschiktheid Wta” moet vervangen. De aanleiding voor de vervanging van de bestaande beleidsregel is de Wijzigingswet Accountancysector, waarmee het geschiktheidsvereiste voor bepaalde categorieën beleidsbepalers wordt uitgebreid van de OOB-accountantsorganisaties naar de grootste reguliere accountantsorganisaties. De consultatie van het concept van de beleidsregel stond open tot en met 15 september 2025. De AFM heeft zeven reacties ontvangen. Deze reacties stellen de AFM in staat (de toelichting op) de beleidsregel duidelijker te maken. De AFM wil de reageerders hiervoor dan ook hartelijk danken.

Doordat de inwerkingtreding van de Wijzigingswet Accountancysector naar achteren is geschoven en de parlementaire behandeling van de Implementatiewet richtlijn duurzaamheidsrapportering nog loopt, heeft de AFM ervoor gekozen om te wachten met het finaliseren van de beleidsregel totdat meer zeker werd wanneer de Wijzigingswet Accountancysector in werking gaat treden. De minister van Financiën heeft inmiddels in een brief aan de Eerste en Tweede Kamer laten weten er van uit te gaan dat de Wijzigingswet Accountancysector met bijbehorende algemene maatregel van bestuur en ministeriële regeling op 1 januari 2027 in werking treedt.¹ Vanwege deze informatie heeft de AFM de beleidsregel nu kunnen afronden.

Gelijktijdig met de publicatie van dit feedback statement heeft de AFM de definitieve beleidsregel op haar website gepubliceerd. De inwerkingtreding van de beleidsregel vindt gelijktijdig plaats met de inwerkingtreding van de Wijzigingswet Accountancysector op de beoogde datum van 1 januari 2027.

Vanwege de beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2027, heeft de AFM de naam van de beleidsregel ook gewijzigd naar “Beleidsregel geschiktheid Wta 2027” (Beleidsregel).

In dit feedback statement legt de AFM uit op welke wijze de reacties op de consultatie zijn verwerkt in de beleidsregel. We behandelen niet alle reacties individueel, maar hebben ze gecategoriseerd in de volgende onderwerpen:

1. Overkoepelende onderwerpen;
2. Definities en begrippen;
3. Geschiktheid, variabelen van toetsing en het collectief;
4. Momenten van toetsing;
5. Informatie en antecedenten;

Per onderwerp geven we een korte beschrijving van de ontvangen reactie(s), waarna we de reactie(s) beantwoorden en uitleggen waarom we een bepaalde keuze maken.

¹ Kamerstukken II 2025/26, 33977, nr. 51.

1. Overkoepelende onderwerpen

De AFM heeft een reactie ontvangen waarin wordt gevraagd om in de Beleidsregel overkoepelend het perspectief van de reguliere accountantsorganisaties als uitgangspunt te hanteren. In vier consultatiereacties worden vragen gesteld over het moment van inwerkingtreding, waarvan in drie reacties wordt gevraagd naar de samenloop met de inwerkingtreding van de Wijzigingswet Accountancysector en drie reacties opmerkingen plaatsen over de samenloop met de Implementatiewet richtlijn duurzaamheidsrapportering.

Perspectief van de Beleidsregel

De geconsulteerde Beleidsregel betreft een adaptatie van de al bestaande Beleidsregel geschiktheid Wta. De bestaande Beleidsregel geschiktheid Wta wordt toegepast bij de toetsing van de geschiktheid van beleidsbepalers van accountantsorganisaties met een vergunning die mede strekt tot het mogen verrichten van wettelijke controles bij organisaties van openbaar (OOB-accountantsorganisaties).

De AFM meent dat de geconsulteerde Beleidsregel niet het perspectief van een specifieke groep accountantsorganisaties heeft of dient te hebben, maar toepasbaar zou moeten zijn voor de toetsing van de geschiktheid van beleidsbepalers van alle typen accountantsorganisaties. Op basis van onderdeel 1.4 van de Beleidsregel wordt via de variabelen van toetsing rekening gehouden met de omvang, complexiteit en het risicoprofiel van de accountantsorganisatie. Daarmee kan de AFM rekening houden met de omstandigheden van het geval.

De AFM heeft er echter wel voor gekozen om in de toelichting bij de Beleidsregel voorbeelden op te nemen die alleen relevant zijn voor een specifieke categorie accountantsorganisaties. In dergelijke gevallen is dat vermeld bij het desbetreffende voorbeeld, om daarmee verwarring te voorkomen.

Tegelijkertijd heeft de AFM naar aanleiding van een consultatiereactie een voorbeeld over opgedane basiskennis door de voormalige vervulling van een rol als RvC-lid verbreed van een RvC-lid van een beursfonds naar een 'onderneming die haar verslaggeving op grond van wettelijke verplichtingen door een accountant liet controleren'.

Inwerkingtreding van de Beleidsregel en samenloop met Wijzigingswet Accountancysector

De inwerkingtreding van de definitieve Beleidsregel vindt plaats gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Wijzigingswet Accountancysector, welke is beoogd op 1 januari 2027. Daarvoor zal de definitieve Beleidsregel worden gepubliceerd in de Staatscourant.

Om de sector tijdig te informeren over het kader dat zal worden gehanteerd bij geschiktheidstoetsingen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Wijzigingswet Accountancysector en de Beleidsregel, heeft de AFM tegelijk met de publicatie van dit feedback statement al de definitieve Beleidsregel gepubliceerd op haar website. Zodoende kunnen accountantsorganisaties in hun selectie van beleidsbepalers en voorbereiding van (beoogde) beleidsbepalers al rekening houden met het kader dat zal worden gehanteerd.

Samenloop met Implementatiewet richtlijn duurzaamheidsrapportering

In de geconsulteerde Beleidsregel werd voorgesorteerd op een inwerkingtreding van de Implementatiewet richtlijn duurzaamheidsrapportering voordat deze Beleidsregel definitief zou worden gemaakt en in werking zou treden. Daarom werd in de geconsulteerde Beleidsregel expliciet gesproken over assurance-onderzoek van duurzaamheidsrapportering en het voldoen aan vereisten daaromtrent voor accountantsorganisaties die deze dienst aanbieden.

Inmiddels is het onzeker of de Implementatiewet richtlijn duurzaamheidsrapportering in werking is getreden voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Beleidsregel. Daarom is ervoor gekozen om de teksten over assurance-onderzoeken van duurzaamheidsrapportering algemener te maken en niet te specifiek te verwijzen naar vereisten op basis van de Implementatiewet richtlijn duurzaamheidsrapportering, maar hierop wel te anticiperen door ‘andere assurance-onderzoeken van verantwoordingen waartoe de vergunning op grond van de Wta is verleend’ mee te nemen in de Beleidsregel.

In de geconsulteerde beleidsregel had de AFM op de meeste plaatsen de term “controlecliënt(en)” vervangen door “cliënten”, waaronder op grond van de Implementatiewet richtlijn duurzaamheidsrapportering naast cliënten waar een wettelijke controle voor wordt verricht ook komen te vallen de ondernemingen en instellingen waarvoor een assurance-onderzoek van duurzaamheidsrapportering wordt verricht. Omdat hierboven de keuze is gemaakt om de teksten over assurance-onderzoeken van duurzaamheidsrapportering algemener te maken, werd het weliswaar nodig geacht om een nieuwe definitie van “cliënt” op te nemen in de beleidsregel, om hieronder ook toekomstige andere assurance-onderzoeken van verantwoordingen waartoe de vergunning op grond van de Wta is verleend aan een accountantsorganisatie (waaronder dus assurance-onderzoeken van duurzaamheidsrapportering) te laten vallen.

Toevoeging onderdeel in Beleidsregel over intrekking bestaande “Beleidsregel geschiktheid Wta”

De AFM acht het bij nader inzien zuiverder om in de Beleidsregel een onderdeel toe te voegen waarmee de bestaande “Beleidsregel geschiktheid Wta” wordt ingetrokken. Daarmee wordt duidelijk gemaakt dat de definitieve “Beleidsregel geschiktheid Wta 2027” op de datum van inwerkingtreding – beoogd op 1 januari 2027 – in de plaats komt van de huidige “Beleidsregel geschiktheid Wta”.

2. Definities en begrippen

In twee consultatiereacties zijn opmerkingen geplaatst over gehanteerde begrippen in de Beleidsregel, in het bijzonder ten aanzien van de definities en begrippen in onderdeel 1.1 van de Beleidsregel. Daarin wordt gevraagd om verduidelijking van het begrip ‘beleidsbepaler’ in relatie tot het begrip ‘collectief’, en tekstuele aanpassing van het begrip ‘intern toezicht’.

Begrip ‘beleidsbepaler’ in relatie tot begrip ‘collectief’

Deze beleidsregel is van toepassing voor de toetsing van alle natuurlijke personen die volgens de Wta op geschiktheid moeten worden getoetst. Daarom is de term ‘beleidsbepaler’ gedefinieerd als ‘een natuurlijk persoon die bij of krachtens de Wta moet worden getoetst op geschiktheid’. Daarmee omvat de term ‘beleidsbepaler’ zowel dagelijks beleidsbepalers als medebeleidsbepalers behorende tot specifieke collectieven, waarvan de geschiktheid moet worden getoetst.

Gelet op definiëring van ‘collectief’, betreft het hiermee de beleidsbepalers behorende tot één van de volgende collectieven als bedoeld in artikel 16, derde, vierde en vijfde lid, Wta, voor zover die rechtstreeks of van overeenkomstige toepassing zijn op een accountantsorganisatie:

- De natuurlijke personen die het dagelijks beleid bepalen van een accountantsorganisatie (artikel 16, derde lid, Wta; collectief I);
- Indien een accountantsorganisatie onderdeel uitmaakt van een netwerk, de natuurlijke personen die het dagelijks beleid bepalen van het binnen het netwerk hiërarchisch hoogste netwerkonderdeel met zetel in Nederland dat invloed uitoefent op het beleid van de accountantsorganisatie (artikel 16, vierde lid, Wta; collectief II);
- De personen die belast zijn met het interne toezicht (artikel 16, vijfde lid, Wta; collectief III).

Gekoppeld aan het voorgaande, merkt de AFM op dat de personen behorende tot collectieven II en III (in ieder geval) zijn aan te merken als medebeleidsbepalers van de accountantsorganisatie waarvoor het geschiktheidsvereiste van toepassing is.

Omdat in een reactie is opgemerkt dat het gebruik van de term ‘beleidsbepaler’ in de toelichting op pagina 14 van de geconsulteerde beleidsregel tot verwarring kan leiden over welke personen eronder vallen, is de tekst in de toelichting verduidelijkt.

Begrip ‘intern toezicht’

In een consultatiereactie is er terecht op gewezen dat de definitie van ‘intern toezicht’ tekstueel niet goed loopt. De AFM heeft geconstateerd dat er door track changes een niet goed lopende definitie is ontstaan. Naar aanleiding van deze opmerking is de definitie aangepast naar ‘het toezicht door het orgaan dat belast is met het interne toezicht als bedoeld in artikel 22a, derde lid, Wta, dan wel artikel 22a, derde lid, Wta juncto artikel 24c, eerste lid, Wta’.

Begrip ‘belanghebbenden’ aangepast naar ‘stakeholders’

Omdat de term ‘belanghebbende’ een term is die wordt gebruikt in de Algemene wet bestuursrecht, en in de beleidsregel in voorkomende gevallen een andere reikwijdte wordt bedoeld, kan het gebruik van die term tot verwarring leiden. Daarom heeft de AFM ervoor gekozen om het begrip ‘belanghebbenden’ te vervangen door ‘stakeholders’.

3. Geschiktheid, variabelen van toetsing en het collectief

In twee consultatiereacties zijn vragen gesteld over recente kennis vaardigheden en professioneel gedrag. Daarbij wordt gevraagd om nadere duiding van ‘recent’.

In twee reacties zijn opmerkingen geplaatst over de variabelen van toetsing, waarbij in de ene reactie is voorgesteld om toe te voegen dat de toetsing geschiedt ‘op basis van proportionaliteit’ en in de andere reactie wordt gevraagd om verduidelijking van ‘een hoger risicoprofiel’.

De AFM heeft een reactie ontvangen waarin is gevraagd om te verduidelijken op welke wijze de toetsing van een beleidsbepaler geschiedt ‘met inachtneming van het collectief’.

Daarnaast zijn in vier reacties opmerkingen geplaatst of vragen gesteld over (specifieke) competenties in de bijlage, al dan niet gerelateerd aan recente veranderingen in wet- en regelgeving.

Tijdsbestek van kennis, vaardigheden en professioneel gedrag

Met de aanpassing van de beleidsregel is ‘tijdsbestek van kennis en ervaring’ niet langer opgenomen als apart onderdeel, maar is ingevoegd in onderdeel 1.2 over de geschiktheid, door te bepalen dat de elementen waaruit geschiktheid bestaat (kennis, vaardigheden en professioneel gedrag) ‘recent’ moet zijn opgedaan of aangetoond. Daarmee is er geen sprake van een nieuwe toetssteen, maar is deze verplaatst.

Onder de oude beleidsregel werden harde termijnen genoemd waarbinnen kennis en vaardigheden moesten zijn opgedaan, welke in voorkomende gevallen als restrictief gevoeld konden worden. De AFM heeft er daarom voor gekozen om voor wat betreft het tijdsbestek van opgedane kennis en ervaring meer ruimte voor de omstandigheden van het geval mogelijk te maken. Zodoende kan rekening worden gehouden met de omstandigheden van de accountantsorganisatie ten tijde van de toetsing van een (aankomende) beleidsbepaler, alsmede met de aandachtsgebieden die een beleidsbepaler binnen een collectief vervult (zal vervullen). Daarbij kan het geaccepteerde tijdsbestek van opgedane kennis en ervaring verschillen per aandachtsgebied van een beleidsbepaler. Daarbij kunnen er juist bepaalde ontwikkelingen in de markt of op een onderwerp zijn dat kennis en ervaring dusdanig snel verouderd, dat deze recenter moet zijn opgedaan.

Variabelen van toetsing

Onderdeel 1.3 (voorheen 1.4) beschrijft de variabelen van de toetsing. Daarin is bepaald dat de toetsing van de geschiktheid van een beleidsbepaler geschiedt met inachtneming van: a) de functie van een beleidsbepaler, en b) de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van de accountantsorganisatie.

De AFM had in de aanhef van dit onderdeel voorheen ook opgenomen de woorden ‘op evenredige wijze’. De AFM meent dat het element van evenredigheid al zit ingebakken in ‘de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van de accountantsorganisatie’ en ‘de functie van een beleidsbepaler’. Daarmee is met de schrapping van deze woorden geen wijziging beoogd, en wordt de toetsing verricht op basis van proportionaliteit, zoals vermeld in de toelichting op onderdeel 1.3.

Voor het bepalen van een risicoprofiel van een accountantsorganisatie hanteert de AFM als toetssteen de kwaliteit van de activiteiten waarvoor aan de accountantsorganisatie een Wta-vergunning is verleend, waarbij de AFM kijkt naar alle factoren die ten aanzien van de kwaliteit een rol van betekenis kunnen spelen. Naar aanleiding van de ontvangen reactie over het risicoprofiel, heeft de AFM in de toelichting op onderdeel 1.3 een toevoeging geplaatst.

Collectief

Onderdeel 1.4 (voorheen 1.5) beschrijft dat indien sprake is van een collectief, de toetsing van een beleidsbepaler geschiedt mede met inachtneming van de samenstelling en het functioneren van het collectief.

Daarover is in de toelichting opgenomen dat de toezichthouder individuele beleidsbepalers toetst op geschiktheid, niet het bestuur of een ander collectief van alle beleidsbepalers tezamen. Dit laat onverlet dat de AFM naar de invulling van elk collectief kijkt, waarbij de samenwerking en het functioneren van het collectief meeweegt in de toetsing van geschiktheid van een individuele beleidsbepaler. Beleidsbepalers moeten elkaar aanvullen in het collectief. Zoals opgenomen in de toelichting, gaat de Wta uit van geschiktheid van de individuele beleidsbepaler, die hem of haar in staat stelt de (collectieve) verantwoordelijkheid te dragen.

Gelet op het voorgaande, meent de AFM dat een nadere toelichting niet noodzakelijk is.

Competenties in de bijlage bij de Beleidsregel

Verandering competentie ‘zelfstandigheid’ naar ‘onafhankelijkheid’: De veranderde aanduiding van deze competentie is bedoeld om de Wta-beleidsregel in lijn te brengen met de huidige AFM/DNB Beleidsregel geschiktheid 2012. De AFM erkent dat de term onafhankelijkheid in de accountancywetgeving vaker wordt toegepast, maar onafhankelijkheid is niet een algemene norm die maakt dat een organisatie of persoon altijd onafhankelijk is; het kan verschillende normen betreffen waarbij de toetssteen ten opzichte van welke organisatie, persoon of orgaan men onafhankelijk dient te zijn. De AFM meent dat in de competentie ‘onafhankelijkheid’ voldoende duidelijk wordt gemaakt dat het hier gaat om het naar voren brengen van eigen standpunten tegenover anderen en aan die eigen standpunten vast te houden, waarmee de toetssteen voor deze competentie ‘onafhankelijkheid’ voldoende duidelijk zou zijn.

Verduidelijking competentie ‘helikopterzicht’: In de omschrijving van deze competentie is genoemd dat de beleidsbepaler “...in staat is om over de eigen portefeuille heen te kijken...is in staat om naar het grotere geheel te kijken en van daaruit de lijnen of vervolgstappen te bepalen.” De AFM kan in antwoord op de vraag van een reageerder bevestigen dat hiermee geen invulling van of impact op de civielrechtelijke verantwoordelijkheden van de beleidsbepaler wordt beoogd, maar dat het hiermee gaat om een competentie om de rol in te vullen. De essentie is dat een beleidsbepaler een brede blik vormt en zich op basis daarvan uitspreekt als hem of haar zaken opvallen die buiten zijn of haar portefeuille en aandachtsgebieden liggen, zodat daarover in het collectief een gesprek gevoerd wordt, zeker waar het risico's voor de organisatie betreft, want het bestuur is gezamenlijk het aanspreekpunt. Voornoemde is ter verduidelijking in de toelichting ingevoegd.

Schrapping competentie ‘onderhandelingsvaardigheid’ en voorbeeld in de toelichting: In een consultatiereactie is erop gewezen dat op pagina 11 ten aanzien van de inzet van vaardigheden door beleidsbepalers in de toelichting een voorbeeldsituatie was opgenomen, waarin werd gesteld dat de vaardigheden ‘bijvoorbeeld in onderhandelingsprocessen’ kon worden aangetoond, terwijl in de competentielijst juist de competentie ‘onderhandelingsvaardigheid’ is komen te vervallen.

De AFM heeft begrip voor deze opmerking, maar meent dat ondanks het schrappen van de competentie ‘onderhandelingsvaardigheden’, een onderhandelingsproces nog steeds een voorbeeldsituatie kan zijn voor het tonen van een bepaalde competentie. Daarom is de tekst in de toelichting over deze voorbeeldsituatie onveranderd gebleven.

Relatie tussen competenties en norm in Wijzigingswet over ‘verduidelijking

medeverantwoordelijkheid’: In een consultatiereactie is gevraagd naar het moment van vaststelling en van kracht worden van de Beleidsregel in relatie tot de in de Wijzigingswet Accountancysector en het

daaronder hangende Wijzigingsbesluit Accountancysector normering ten aanzien van de ‘verduidelijking medeverantwoordelijkheid’ van accountantsorganisaties voor de kwaliteit van hun wettelijke controles.

De AFM merkt daarover op dat de normering over ‘verduidelijking medeverantwoordelijkheid’ is gericht tot de accountantsorganisatie. Daarmee staat die nieuwe normering los van de bijlage van competenties bij de Beleidsregel voor de individuele beleidsbepalers, en ook los van de genoemde competentie over ‘verantwoordelijkheid’, welke competentie gaat over betrokkenheid en begaan zijn met de organisatie.

4. Momenten van toetsing

In drie consultatiereacties zijn vragen gesteld over het moment waarop een toetsing van de geschiktheid wordt verricht, in het bijzonder over de toetsing in het geval van ‘een ingrijpende wijziging in de portefeuille van de beleidsbepaler’. Daarbij wordt onder andere gevraagd om nadere duiding wanneer sprake is van dergelijke wijziging.

Ingrijpende wijziging portefeuille beleidsbepaler als moment van toetsing

De AFM merkt op dat met de aanpassingen in het onderdeel over ‘Momenten van toetsing’ (huidig onderdeel 1.5) geen wijziging is beoogd wanneer een persoon op geschiktheid dient te worden getoetst. De doorgevoerde aanpassing betreft een verduidelijking van de bestaande praktijk.

Zoals blijkt uit de Memorie van Toelichting bij de Wet aanvullende maatregelen accountantsorganisaties², de wet waarmee het geschiktheidsvereiste voor categorieën beleidsbepalers van OOB-accountantsorganisaties werd geïntroduceerd in de Wet toezicht accountantsorganisaties, wordt een persoon op geschiktheid getoetst voor een bepaalde functie. Daarom was al in de huidige beleidsregel in het onderdeel ‘Variabelen van toetsing’ (huidig onderdeel 1.3) opgenomen dat de toetsing van geschiktheid van een beleidsbepaler geschiedt met inachtneming van de functie van een beleidsbepaler en de omvang, complexiteit en het risicoprofiel van de accountantsorganisatie. Met ‘de functie van een beleidsbepaler’ gaat het niet alleen om de formele functietitel die een persoon heeft, maar werd bedoeld op de portefeuille en aandachtsgebieden die iemand vervult binnen een collectief. Dit werd als zodanig ook toegepast in de praktijk, waarbij beleidsbepalers wiens portefeuille ingrijpend wijzigde opnieuw op geschiktheid werden getoetst.

Om onduidelijkheid over het voorgaande weg te nemen, heeft de AFM ervoor gekozen om in het onderdeel over ‘Momenten van toetsing’ het bovenstaande te expliciteren. Zoals hiervoor aangegeven is daarmee geen inhoudelijke wijziging beoogd, maar een verduidelijking van de bestaande situatie.

Nadere duiding ingrijpende wijziging portefeuille beleidsbepaler

De AFM vraagt accountantsorganisaties ten behoeve van een geschiktheidstoetsing van een beleidsbepaler een matrix in te vullen, waarin wordt gevraagd naar de ‘aandachtsgebieden’ van de verschillende beleidsbepalers, zijnde de onderwerpen waarvoor hij/zij de primaire verantwoordelijkheid draagt. Daarbij zijn verschillende onderwerpen in de matrix voor gedefinieerd, en heeft de organisatie de mogelijkheid om aanvullende onderwerpen toe te voegen. Door het invullen van deze matrix wordt door de accountantsorganisatie inzicht gegeven in de portefeuille die een beleidsbepaler heeft, en daarmee in de functie die de persoon vervult binnen het collectief.

De AFM bedoelt met een ‘ingrijpende wijziging in de portefeuille van een beleidsbepaler’ dat een persoon onderwerpen in de portefeuille (erbij) krijgt die van belangrijke invloed zijn of kunnen zijn op de diensten waarvoor de accountantsorganisatie onder de Wta een vergunning heeft. Gelet hierop, is volgens de AFM in ieder geval sprake van een ingrijpende wijziging in de portefeuille als een beleidsbepaler een of meer van de volgende taken of onderwerpen erbij krijgt in de portefeuille:

- Voorzitterschap van het collectief;
- Verantwoordelijkheid assurance-praktijk (sleutelrol ten aanzien van vergunninghoudende activiteit);
- Verantwoordelijkheid risk/compliance (sleutelrol ten aanzien van beheerste en integere bedrijfsvoering);

² Kamerstukken II, 2016/2017, 34677, nr. 3, p.25.

De AFM heeft over het voorgaande ook in de toelichting bij de definitieve Beleidsregel nadere duiding gegeven. Zowel in de toelichting op het onderdeel over 'Momenten van toetsing' (huidig onderdeel 1.5) als in de toelichting op het onderdeel over 'Variabelen van toetsing' (huidig onderdeel 1.3).

5. Informatie en antecedenten

In drie consultatiereacties zijn vragen gesteld over de informatie en antecedenten ten aanzien van beleidsbepalers die op geschiktheid worden getoetst, onder andere ten aanzien van de invulling en onderbouwing voor beleidsbepalers die op moment van toetsing reeds in functie waren. Daarbij wordt onder andere gevraagd om nadere duiding wanneer in beperkte mate sprake is van een referentie of een nevenfunctie of in het geval ten tijde van de benoeming geen beleid en/of functieprofielen aanwezig waren.

Bronnen van informatie en antecedenten

Door een reageerder is erop gewezen dat in onderdeel 1.6 (voorheen onderdeel 1.7) van de Beleidsregel in de opsomming van wat in ieder geval onder informatie en antecedenten worden verstaan, alleen schriftelijke informatie is opgenomen, waarbij wordt gesuggereerd om duidelijk te maken dat ook uit gesprekken informatie kan worden verkregen die kan worden betrokken in de toetsing.

De AFM bevestigt dat ook informatie uit gesprekken in aanmerking wordt genomen bij het toetsen van geschiktheid van een beleidsbepaler. De opsomming van bronnen van informatie en antecedenten in het tweede lid van onderdeel 1.6 is vooral bedoeld om aan de accountantsorganisaties kenbaar te maken met welke informatie zij de geschiktheid van (beoogde en reeds in functie zijnde) beleidsbepalers zouden kunnen onderbouwen. De opsomming is niet bedoeld als een limitatieve opsomming, omdat daarbij is gesteld dat daaronder ‘in ieder geval [wordt] verstaan’ de daar opgenomen bronnen.

Informatie en antecedenten voor beleidsbepalers die reeds in functie zijn

In twee reacties is om nadere duiding gevraagd over hoe er in geval van beleidsbepalers die reeds in functie zijn (zittende beleidsbepalers) waardoor niet alle genoemde bronnen voorhanden zijn, voldoende informatie en antecedenten voor de toetsing kan worden verkregen.

Zoals hierboven aangegeven, merkt de AFM op dat de opsomming van informatie en antecedenten in het tweede lid van onderdeel 1.6 geen limitatieve lijst is en vooral bedoeld is om aan de accountantsorganisaties kenbaar te maken met welke informatie zij de geschiktheid van (beoogde en reeds in functie zijnde) beleidsbepalers zouden kunnen onderbouwen. De AFM heeft er begrip voor dat voor beleidsbepalers die reeds in functie zijn bepaalde informatie, zoals het in onderdeel c sub ii genoemde functieprofiel voor werving, mogelijk niet (meer) beschikbaar zijn, wat daarom dan ook geen negatieve impact op de toetsingen zal hebben, daar er voldoende andere bronnen van informatie en antecedenten beschikbaar kunnen zijn om de geschiktheid van een beleidsbepaler te onderbouwen.

Daarbij merken wij op dat voor reeds in functie zijnde beleidsbepalers het bestaan van een al jarenlange toezichtrelatie met de AFM geen vervanging is voor referenten om gebieden van geschiktheid aan te tonen.